

WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
w Poznaniu

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
Wydział Finansów i Bankowości

Program studiów
dla kierunku
Turystyka i rekreacja
studia I stopnia

Studia: stacjonarne/niestacjonarne

Profil: praktyczny

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

nazwa kierunku studiów	Turystyka i rekreacja	
Poziom kształcenia (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma studiów stacjonarne/niestacjonarne	Stacjonarne/niestacjonarne	
Czas trwania studiów (w semestrach)	6	
Łączna liczba punktów ECTS dla danej formy studiów.	181	
Łączna liczba godzin określona w programie studiów	Studia stacjonarne 4677	Studia niestacjonarne 4520
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
Wymiar praktyk zawodowych.	960	
Język prowadzenia studiów	polski	
Rok rozpoczęcia cyklu kształcenia	2021	

II. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Opis efektów uczenia się	Kod uniwersalnej charakterystyki
Wiedza absolwent zna i rozumie		
TiR_I_W01	w zaawansowanym stopniu genezę i historyczną ewolucję form wypoczynku, turystyki i rekreacji, a także współczesne czynniki i uwarunkowania ich rozwoju	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W02	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w turystyce i rekreacji oraz zasady udzielania pomocy przedmedycznej	P6S_WG
TiR_I_W03	w zaawansowanym stopniu systematykę turystyki i rekreacji (rodzaje, formy, funkcje) i związki turystyki oraz rekreacji z innymi dziedzinami wiedzy	P6S_WG
TiR_I_W04	w zaawansowanym stopniu struktury, instytucje i podmioty rynku turystycznego i rekreacyjnego oraz relacje i zależności zachodzące pomiędzy nimi, w tym również aspekty oddziaływania sektora publicznego na rynek usług turystycznych i rekreacyjnych	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W05	w zaawansowanym stopniu typologię atrakcji turystycznych, najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata, a także główne regiony turystyczne Polski i świata	P6S_WG
TiR_I_W06	w zaawansowanym stopniu zasady organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych w zależności od ich rodzaju	P6S_WG
TiR_I_W07	w zaawansowanym stopniu metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w turystyce i rekreacji	P6S_WG
TiR_I_W08	uwarunkowania ekonomiczne, etyczne i prawne działalności turystycznej i rekreacyjnej, w tym podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej	P6S_WK
TiR_I_W09	w zaawansowanym stopniu trendy występujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym oraz współczesne tendencje i zjawiska społeczne, demograficzne, ekonomiczne, prawne, polityczne, przyrodnicze, ekologiczne, technologiczne, kulturowe mające wpływ na aktywność turystyczną i rekreacyjną człowieka, a także zależności między nimi	P6S_WG
TiR_I_W10	zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6S_WK
TiR_I_W11	budowę organizmu człowieka i procesy fizjologiczne w nim zachodzące, a także znaczenie odżywiania oraz aktywności turystycznej i rekreacyjnej dla zdrowia człowieka	P6S_WG
TiR_I_W12	wybrane pojęcia i mechanizmy psychospołeczne, metody pedagogiczne związane z kształtowaniem zachowań człowieka oraz psychiczne mechanizmy wykonywanych czynności	P6S_WG
TiR_I_W13	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji związane z rozwojem ruchu turystycznego	P6S_WK
Umiejętności absolwent potrafi		
TiR_I_U02	w zaawansowanym stopniu ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego, zidentyfikować czynniki stanowiące o jego atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej, a także wskazać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów	P6S_UW
TiR_I_U03	w zaawansowanym stopniu organizować różne formy turystyki i rekreacji, opracować program imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb odbiorców oraz udzielić fachowej porady dotyczącej organizacji wydarzenia turystycznego i rekreacyjnego, z uwzględnieniem wpływu swoich działań zawodowych na środowisko naturalne i zdrowie człowieka	P6S_UW

TiR_I_U04	w zaawansowanym stopniu dokonywać syntezy informacji i przygotowywać dobrze udokumentowane opracowania pisemne z zakresu turystyki i rekreacji	P6S_UW
TiR_I_U05	posługiwać się aktami prawnymi, w szczególności regulującymi obszar turystyki i rekreacji oraz wykorzystywać zdobyte informacje do wykonywania zadań zawodowych	P6S_UW
TiR_I_U06	stosować w praktyce przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sanitarne, ocenić sytuację i reagować w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia	P6S_UW
TiR_I_U07	dobierać metody i narzędzia w celu projektowania działań marketingowych oraz przeprowadzać analizę ofert podmiotów na rynku turystycznym i rekreacyjnym, stosować wybrane instrumenty marketingu, a także prowadzić rozmowę sprzedażową i prezentować ofertę obiektu turystycznego i rekreacyjnego	P6S_UW
TiR_I_U08	w zaawansowanym stopniu posługiwać się mapą i innymi źródłami informacji w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych	P6S_UW
TiR_I_U09	dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane w praktyce gospodarczej przez podmioty turystyczne i rekreacyjne	P6S_UW
TiR_I_U10	w zaawansowanym stopniu komunikować się z różnymi grupami interesariuszy, posługując się specjalistyczną terminologią z obszaru turystyki i rekreacji	P6S_UK
TiR_I_U11	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2, czytać ze zrozumieniem opracowania i publikacje sporządzone w tym języku oraz przygotowywać wystąpienia ustne i opracowania pisemne dotyczące wybranych aspektów turystyki i rekreacji ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznej nomenklatury	P6S_UK
TiR_I_U12	identyfikować ograniczenia własnej wiedzy i dostrzegać potrzebę dalszego kształcenia, a także samodzielnie planować i realizować uczenie się przez całe życie	P6S_UU
TiR_I_U13	brać udział w debacie, przedstawiać i oceniać opinie, zajmować stanowiska i dyskutować o nich	P6S_UK
TiR_I_U14	planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6S_UO
Kompetencje społeczne absolwent jest gotów do		
TiR_I_K01	krytycznego myślenia i oceniania posiadanej wiedzy i informacji oraz uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu, a także rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	P6S_KK P6S_KR
TiR_I_K02	okazywania szacunku wobec interesariuszy i troski o ich satysfakcję, także poprzez przestrzeganie i wymaganie od innych przestrzegania norm funkcjonujących w społeczeństwie, w tym norm etyki zawodowej oraz dbałości o dorobek i tradycje zawodu	P6S_KR
TiR_I_K03	postępowania zgodnego z przepisami prawa zapewniając bezpieczeństwo sobie oraz osobom powierzonym jego opiece	P6S_KR
TiR_I_K04	dbania o poziom aktywności fizycznej niezbędny do wykonywania zadań właściwych dla podjętej działalności zawodowej,	P6S_KR
TiR_I_K05	działania w sposób przedsiębiorczy, z uwzględnieniem zasad społecznej odpowiedzialności, a także wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego oraz inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P6S_KO

III. ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ NIEZLAĘŻNIE OD FORMY PROWADZENIA WRAZ Z PRZYPISANIEM DO NICH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH ZAPEWNIAJĄCYCH UZYSKANIE EFEKTÓW

A) PRZYPISANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DO ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ NIEZALEŻNIE OD FORMY ICH PROWADZENIA

	język angielski	język niemiecki lub hiszpański	Przedmioty specjalnościowe	Praktyka zawodowa	Metodyka pracy projektowej	Seminarium dyplomowe (projekt)	WF	BHP	Wyzwania rynku pracy	Geografia i kartografia turystyczna	Historia sztuki i architektury	Fizjologia człowieka	Podstawy ekonomii	Podstawy turystyki	Sociologia w turystyce i rekreacji	Teoria i metodyka rekreacji	Regiony turystyczne świata	Psychologia w turystyce	Podstawy zarządzania	Technologia informacyjna	Ekologia z ochroną środowiska	Pedagogika czasu wolnego	Podstawy dietetyki	Ekonomika turystyki i rekreacji	Krajoznawstwo	Tourist services	Praktyka i rekreacja osób z niepełnosprawnościami	Podstawy hotelarstwa	Przedsiębiorczość	Komunikacja społeczna w turystyce	Prawo w turystyce i rekreacji	Ćwiczenia terenowe	Ćwiczenia terenowe	Ćwiczenia terenowe				
Wiedza																																						
TIR_I_W01			x										x	x	x	x					x	x												x				
TIR_I_W02			x					x							x																							
TIR_I_W03			x							x					x	x	x	x																		x		
TIR_I_W04			x	x									x	x	x		x							x	x	x	x						x			x		
TIR_I_W05			x						x	x							x							x									x					
TIR_I_W06			x												x																					x		
TIR_I_W07			x		x										x							x																
TIR_I_W08			x	x	x								x								x	x			x									x		x		
TIR_I_W09			x	x					x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
TIR_I_W10			x	x					x										x																		x	
TIR_I_W11			x								x					x																						
TIR_I_W12			x		x						x				x	x	x		x																			
TIR_I_W13			x												x																							
Umiejętności																																						
TIR_I_U01			x	x		x			x	x		x	x	x	x	x		x			x	x		x	x	x		x				x	x			x		
TIR_I_U02			x						x																													
TIR_I_U03			x								x						x	x																			x	
TIR_I_U04			x		x	x				x	x																											x
TIR_I_U05			x	x																																		
TIR_I_U06			x																																			
TIR_I_U07			x	x																																		
TIR_I_U08			x							x																												
TIR_I_U09			x	x	x																																	
TIR_I_U10			x	x	x	x																																
TIR_I_U11	x	x	x																																			
TIR_I_U12	x	x	x	x	x				x	x																												
TIR_I_U13			x							x	x																											
TIR_I_U14	x	x	x	x	x	x																																
Kompetencje społeczne																																						
TIR_I_K01			x						x	x			x	x	x	x	x							x	x									x	x	x	x	
TIR_I_K02			x	x		x			x																													
TIR_I_K03			x	x																																		
TIR_I_K04			x																																			
TIR_I_K05			x	x	x				x																													

B) ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ ORAZ TREŚCI PROGRAMOWE ZAPEWNIAJĄCE UZYSKANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ	TREŚCI PROGRAMOWE
Geografia i kartografia turystyczna	Mapy turystyczne jako podstawowe źródło informacji turystycznej; Kartograficzne metody prezentacji i ich zastosowanie w turystyce; Rozwój, uwarunkowania i obecny stan ruchu turystycznego na świecie; Obiekty z listy światowego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego UNESCO; Wykorzystanie Internetu i innych źródeł w uzyskiwaniu informacji turystycznej; Charakterystyka atrakcyjności turystycznej na przykładzie wybranych regionów i państw; Organizacja zajęć z przedmiotu Geografia i kartografia turystyczna; Mapy topograficzne i tematyczne - czytania mapy, pomiar na mapach; Analiza map

	turystycznych w różnych skalach; Regionalne i lokalne szlaki turystyczne jako element atrakcyjności turystycznej
Historia sztuki i architektury	Podstawowe pojęcia, nomenklatura dot. sztuki i architektury; Przegląd epok i stylów w sztuce i architekturze: ze zgliszczy antyku - narodziny Europy, gotyckie katedry, czyli rozkwit średniowiecza, renesans, barok i rokoko; powtórzenia i zbuntowana secesja, XX wiek – konstrukcja na tysiąc sposobów i antysztuka
Fizjologia człowieka	Układ szkieletowy i mięśniowy człowieka; Anatomia palpacyjna głównych mięśni człowieka; Parametry strukturalne układu ruchu; Fizjologia układu nerwowego; Adaptacje układu nerwowego i mięśniowego zachodzące pod wpływem wysiłku fizycznego.; Układ krwionośny: budowa i funkcja; Układ oddechowy: budowa i funkcja; Pojęcie wysiłku fizycznego i jego wpływ na układy; Wydolność fizyczna człowieka i metody jej oceny; Zmęczenie jako proces fizjologiczny; Fizjologiczne efekty bezczynności ruchowej.
Podstawy ekonomii	Wprowadzenie do ekonomii; Gospodarka rynkowa; Elastyczność popytu i przychody przedsiębiorstw; Podstawy decyzji ekonomicznych producenta; Koszty produkcji; Maksymalizacja zysku jako cel działania przedsiębiorstwa; Państwo w gospodarce rynkowej; Produkcja i popyt globalny; Pomiar PKB i wzrost gospodarczy; Polityka fiskalna; Polityka pieniężna; Handel zagraniczny i kurs walutowy; Wahania koniunkturalne; Rynek pracy
Podstawy turystyki	Istota i problematyka turystyki; Historia rozwoju turystyki; Potrzeby i motywy uczestnictwa w turystyce; Funkcje i dysfunkcje turystyki; Model turystyki według R. Jungk'a – soft and hard tourism. Istota turystyki zrównoważonej i zjawisko overtourismu; Typy turystów. Pożądana sylwetka turysty współczesnego. Przykłady ważnych różnic kulturowych w zachowaniach turystycznych; Rodzaje ruchu turystycznego i kryteria jego klasyfikacji. Charakterystyka środków transportu w turystyce; Organizacje i stowarzyszenia turystyczne w Polsce i na świecie
Socjologia w turystyce i rekreacji	Wprowadzenie do socjologii; Metody i techniki badawcze w socjologii; Uwarunkowania życia społecznego, typy społeczeństw, kapitał społeczny, społeczne bariery rekreacji fizycznej; Zbiorowości społeczne- typy zbiorowości i grup społecznych, turyści (rekreanci) jako grupa społeczna. Dynamika zachowań grupowych. Zróżnicowanie przestrzenne struktur społecznych; Człowiek w społeczeństwie - socjalizacja, kontrola społeczna, relacje i więzi społeczne jako podstawa społecznej współpracy; Potoczne formy świadomości społecznej; Rola turystyki i rekreacji w procesach integracji społecznej; Role społeczne w różnych grupach społecznych. Role społeczne w turystyce i rekreacji. Problematyka władzy i zwierzchnictwa. Style kierowania grupą. Elementy socjotechniki; Praktyczne zastosowanie badań socjologicznych w obszarze turystyki i rekreacji
Teoria i metodyka rekreacji	Istota teorii rekreacji, podstawowe pojęcia; Wybrane zagadnienia czasu wolnego; Czynniki wpływające na zachowania wolnoczasowe. Charakterystyka rekreacji – definicja, znaczenie, rodzaje, formy, cechy i funkcje. Istota i motywy uczestnictwa w rekreacji fizycznej; Rekreacja a zdrowie; Podstawowe elementy treningu zdrowotnego; Optymalny poziom aktywności fizycznej; Znaczenie rekreacji fizycznej w poszczególnych fazach życia; Istota metodyki rekreacji. Środki i formy dydaktyczne w rekreacji ruchowej; Podstawowe zdolności motoryczne człowieka; Grupy w rekreacji; Terminologia gimnastyczna na zajęciach rekreacyjnych. Tok lekcyjny, zasady przygotowania osnovy i konspektu zajęć rekreacyjnych; Bezpieczeństwo i higiena prowadzenia zajęć ruchowych; Atrakcyjność zajęć rekreacyjnych; Sytuacje awaryjne na zajęciach rekreacyjnych i zasady ich rozwiązywania; Nowe trendy w rekreacji, rekreacja fizyczna w różnych częściach świata, tradycyjne dyscypliny rekreacyjne

Regiony turystyczne świata	Znaczenie czynników geograficznych i antropogenicznych w lokalizacji i rozwoju regionów turystycznych; Tradycyjne i nowe regiony turystyczne świata i podstawy geograficzne ich funkcjonowania; Morze Śródziemne jako największy region turystyczny Europy i świata -cechy geograficzne, czynniki atrakcyjności turystycznej, aspekty ekonomiczne; Morze Karaibskie i Stany Zjednoczone Ameryki – regiony o zróżnicowanej specyfice i uwarunkowaniach przyrodniczych, społecznych i gospodarczych; Popularność regionów turystycznych świata w ofercie wycieczek turystycznych polskich touroperatorów; Regiony turystyczne Europy, Azji i Pacyfiku, Bliskiego Wschodu, Afryki, Ameryki – aspekty dot. atrakcyjności, popularności i wskazówek dotyczących podróżowania w wybrane regiony turystyczne świata.
Psychologia w turystyce	Wprowadzenie do psychologii. Wpływ psychologii na turystykę i rekreację; Komunikacja interpersonalna; Różnice międzykulturowe; Osobowość i temperament; Stres; Wpływ społeczny; Motywacja; Zarządzanie ludźmi; Zarządzanie sytuacyjne
Prawo w turystyce i rekreacji	Terenowe organy administracji rządowej, samorząd terytorialny i zawodowy (organizacje i izby turystyczne); Ustawa o usługach turystycznych; Umowy w turystyce i rekreacji; Biura podróży – procedura zakładania, warunki działalności gospodarczej. Zasady odpowiedzialności odszkodowawczej biura podróży; Ubezpieczenia w turystyce i rekreacji; Przepisy prawne dotyczące działalności i odpowiedzialności cywilnej obiektów noclegowych; Przepisy prawne dotyczące przewozu osób i bagażu; Prawa pasażera; Rodzaje wiz i paszportów. Strefa Schengen; Prawne aspekty prowadzenia działalności: gastronomicznej, rozrywkowej, organizacji imprez masowych., salonów SPA, i Wellness oraz klubów fitness; Organizowanie turystyki dla dzieci i młodzieży
Podstawy zarządzania	Wprowadzenie do zarządzania; Praca menedżera w organizacji; Organizacja jako obiekt zarządzania; Otoczenie organizacji; Funkcja planowania w procesie zarządzania; Funkcja organizowania w procesie zarządzania – struktury organizacyjne; Funkcja motywowania w procesie zarządzania; Funkcja kontrolowania w procesie zarządzania
Technologia informacyjna	Netykieta w komunikacji elektronicznej; Mapy internetowe; Systemy informatyczne wykorzystywane w turystyce i rekreacji; Screencasty; Wykorzystanie narzędzi pakietu MS Office: MS Access, MS Word, MS Excel
Ekologia z ochroną środowiska	Turystyka a środowisko przyrodnicze: podstawowe pojęcia; Presja aktywność turystycznej i rekreacyjnej na środowisko przyrodnicze; Świadczenie ekosystemów; Środowisko przyrodnicze jako walor turystyczny; Efekty zewnętrzne i ich internalizacja; Polityka ekologiczna i jej instrumenty – konserwatorska ochrona przyrody; Zarządzanie ruchem turystycznym na obszarach chronionych; Polityka ekologiczna – instrumenty ekonomiczne; Turystyka w świetle koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju; Zasoby i walory przyrodnicze; Identyfikacja świadczeń ekosystemów; Wykorzystanie walorów i zasobów przyrodniczych w rozwoju oferty turystycznej; Ocena wpływu realizacji przedsięwzięcia na środowisko
Pedagogika czasu wolnego	Istota i kluczowe pojęcia z obszaru pedagogiki czasu wolnego; Istota i problematyka czasu wolnego i jego funkcje w życiu człowieka; Charakterystyka i analiza budżetu czasu; Znaczenie odpoczynku, zabawy i pracy nad sobą w życiu człowieka; Filozofia „slow life” i „calm” w codziennym życiu; Instytucje i środowiska wychowawcze w zakresie rekreacji i turystyki; Znaczenie edukacji ustawicznej oraz andragogiki czasu wolnego; Charakterystyka metodologii badań pedagogiki czasu wolnego; Kluczowe składowe dobrego weekendu w ramach filozofii „slow life”. Wybrane formy aktywności wolnoczasowych; Praktyczne zastosowanie zasad racjonalnego zagospodarowania czasu wolnego

Podstawy dietetyki	Wprowadzenie do nauki o żywieniu człowieka; Uwarunkowania wyboru pokarmu; Przemiana materii i energii w organizmie; Metabolizm a żywienie i zdrowie człowieka; Układ pokarmowy człowieka i procesy w nim zachodzące; Makroskładniki, witaminy i składniki mineralne oraz ich źródła i znaczenie w żywieniu człowieka; Etykietowanie żywności; Podstawy racjonalnego żywienia; Ocena sposobu żywienia; Metody oceny stanu odżywienia organizmu, wydolności fizycznej i wydatków energetycznych; Planowanie żywienia i wykorzystanie norm żywieniowych; Główne niebezpieczeństwa zdrowia współczesnego człowieka związane ze sposobem żywienia; Planowanie żywienia w wybranych chorobach cywilizacyjnych; Żywienie i suplementacja w sporcie i osób aktywnych fizycznie; Żywienie w różnych formach turystyki.
Ekonomika turystyki i rekreacji	Rynek usług turystycznych i rekreacyjnych; Popyt i podaż w turystyce i rekreacji; Ceny i jakość usług turystycznych i rekreacyjnych; Przedsiębiorstwo turystyczne i rekreacyjne; Miejsce i rola turystyki i rekreacji w gospodarce; Polityka państwa wobec turystyki i rekreacji; Turystyka międzynarodowa
Podstawy hotelarstwa	Zarys historii hotelarstwa, terminologia, relacje turysta a obiekt hotelarski; Rynek usług hotelarskich – klasyfikacja i kategoryzacja obiektów hotelarskich, współczesne trendy i uwarunkowania ich rozwoju; Struktura organizacyjna obiektów hotelarskich w Polsce i na świecie; Obsługa turysty w obiekcie hotelarskim; Usługa hotelarska jako specyficzny rodzaj produktu turystycznego; Marketing usług hotelarskich; Eksploatacja hotelu; Zarządzanie hotelem; Gastronomia w działalności hotelarskiej
Krajoznawstwo	Podstawowe pojęcia stosowane w krajoznawstwie, źródła wiedzy krajoznawczej, rozwój myśli krajoznawczej; Teoria i metodyka inwentaryzacji krajoznawczej; Klasyfikacja walorów krajoznawczych; Cechy charakterystyczne walorów krajoznawczych – przegląd według regionów Polski; Krajoznawcze uwarunkowania tworzenia produktu turystycznego w regionie; Metody analizy, oceny i interpretacji atrakcji i walorów krajoznawczych; Analiza przebiegu szlaków tematycznych; Treści krajoznawcze w imprezach turystycznych – projektowanie programu krajoznawczego imprezy dla różnych grup społeczno-zawodowych i różnych form turystyki; Specyficzne formy krajoznawstwa; Metody wytyczania szlaku turystycznego
Tourist services (ang.)	Podstawowe pojęcia związane z obsługą ruchu turystycznego i dylematy związane z jego rozwojem; Organizacja i zakres działania biur podróży; Rola i odpowiedzialność przewodników turystycznych w realizacji imprez turystycznych; Przepisy prawne i dokumentacja stosowane w obsłudze ruchu turystycznego; Techniki pilotowania i oprowadzania grup turystycznych; Usługi hotelarskie i gastronomiczne w obsłudze ruchu turystycznego; Techniki obsługi podróżniczej; Ubezpieczenia w turystyce; Analiza i charakterystyka produktów turystycznych; Przygotowanie i realizacja usług turystycznych; Programowanie i kalkulacja imprez turystycznych: dobre praktyki, dylematy, odpowiedzialność
Turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnością	Podstawowe pojęcia, definicje, rodzaje niepełnosprawności, mity i stereotypy związane z turystyką i rekreacją osób z niepełnosprawnością; Przepisy prawne dotyczące osób z niepełnosprawnością obowiązujące w Polsce i na świecie; Cele turystyki i rekreacji osób z niepełnosprawnością; Czynniki warunkujące aktywność turystyczną i rekreacyjną osób z niepełnosprawnością, w tym bariery utrudniające tę aktywność; Przystosowanie miejsc i obiektów dla aktywności turystycznej i rekreacyjnej osób z niepełnosprawnością; Organizacje i programy działające na rzecz osób z niepełnosprawnością w Polsce i na świecie; Działalność biur podróży, ośrodków rekreacji i hoteli na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz analiza ich ofert turystycznych i rekreacyjnych; Programowanie imprezy turystycznej i rekreacyjnej dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności

Komunikacja społeczna w turystyce	Istota i wybrane ujęcia teoretyczne komunikacji społecznej; Poziomy proces komunikowania; Komunikacja werbalna i niewerbalna i jej uwarunkowania kulturowe; Zakłócenia procesu komunikowania; Pojęcie, style, zasady i techniki negocjacji, ich znaczenie w życiu społecznym; System komunikowania organizacyjnego; Komunikowanie międzykulturowe; Komunikowanie masowe; Wybrane umiejętności w kontaktach interpersonalnych
Przedsiębiorczość	Przedsiębiorczość w Polsce i na świecie; Osobowość przedsiębiorcy; Warsztaty twórczo-analityczne dot. pomysłu na własną działalność; Proces kształtowania i wprowadzania na rynek organizacji; Relacje organizacji z otoczeniem; Źródła finansowania start-up'ów, Biznesplan; Zarządzanie kryzysem w organizacji; Benchmarking, Formalno-prawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej
Ćwiczenia terenowe	<p><u>Moduł I:</u></p> <p>Cechy środowiska geograficznego; Wpływ turystyki i rekreacji na środowisko geograficzne; Funkcje i użytkowanie turystyczno-rekreacyjne; Mapy topograficzne i turystyczne w bezpośredniej penetracji terenowej; Analiza i charakterystyka walorów przyrodniczych i kulturowych; Czynniki decydujące o atrakcyjności turystycznej; Style architektoniczne obiektów oraz dziedzictwo historyczno-etnograficzne regionu; Rola obszarów chronionych w atrakcyjności turystycznej regionu</p> <p><u>Moduł II:</u></p> <p>Formy i funkcje turystyki aktywnej i rekreacji plenerowej z uwzględnieniem najnowszych trendów i tendencji w tym zakresie; Analiza i charakterystyka walorów krajoznawczych i wypoczynkowych pod kątem wykorzystania dla turystyki aktywnej i rekreacji plenerowej; Zasady i metodyka organizacji wyjazdów w ramach specyficznych form turystyki aktywnej i rekreacji plenerowej; Czynniki decydujące o możliwości realizacji programów turystycznych dla różnych grup odbiorców osób (dzieci, młodzież, dorośli, osoby z niepełnosprawnością); Opracowywanie i modyfikacje różnych programów turystyczno-rekreacyjnych pod kątem potrzeb turystów z niepełnosprawnością; Rola turystyki i rekreacji w stylu życia osób z niepełnosprawnością; Zasady bezpieczeństwa w turystyce aktywnej i rekreacji plenerowej; Realizacja wybranych elementów programu turystyki aktywnej i rekreacji plenerowej (obowiązki instruktora, przodownika lub pilota wyjazdu specjalistycznego)</p> <p><u>Moduł III:</u></p> <p>Formy organizacyjno-prawne podmiotów i instytucji turystycznych i rekreacyjnych i relacje między nimi; Oddziaływanie władz samorządowych na rozwój turystyki i rekreacji w regionie; Pozytywne i negatywne przykłady aktywizacji turystycznej i rekreacyjnej; Ocena i analiza porównawcza ofert i produktów oferowanych przez gestorów rekreacji i turystyki w regionie; Otoczenie konkurencyjne podmiotów i instytucji turystycznych i rekreacyjnych; Problemy praktyczne odwiedzanych obiektów i instytucji turystycznych i rekreacyjnych</p>
Języki obce	<p><u>Język angielski (język obcy I - obowiązkowy):</u></p> <p>Informacje osobiste; Społeczeństwo i rodzina; Zdrowie i odżywianie; Media; Nauka i edukacja; Praca i gospodarka; Środowisko naturalne; Sprawy ogólnościatowe; Sport i rekreacja; Rozrywka; Pogoda; Trendy technologiczno-społeczne; Zakupy; Transport; Rozmowy telefoniczne; Korespondencja</p> <p><u>Język hiszpański (język obcy II - do wyboru):</u></p> <p>Informacje i zagadnienia osobiste dot. życia zawodowego; Otoczenie i środowisko zawodowe; Aktywność i zagadnienia społeczno-ekonomiczne; Aktywność i</p>

	<p>zagadnienia ekonomiczne dotyczące kierunku studiów; Trendy ekonomiczno-technologiczne i techniczne; Sprawy ogólnoswiatowe społeczno-ekonomiczne; Aktywność zawodowa; Ekonomia w życiu codziennym; Komunikacja w świecie ekonomii; Komunikacja w życiu zawodowym; Zagadnienia o charakterze prawnym</p> <p><u>Język niemiecki (język obcy II - do wyboru):</u></p> <p>Informacje osobiste; Społeczeństwo i rodzina; Zdrowie i odżywianie; Media; Nauka i edukacja; Praca i gospodarka; Środowisko naturalne; Sprawy ogólnoswiatowe; Sport i rekreacja; Rozrywka; Pogoda; Trendy technologiczno-społeczne; Zakupy; Transport; Rozmowy telefoniczne; Korespondencja</p>
Metodyka pracy projektowej	Techniki studiowania; Tworzenie prezentacji; Wystąpienia publiczne i autoprezentacja; Współpraca w zespole; Umiejętność pisania; Praca metodą projektu; Design Thinking; Metodyka projektu
Seminarium dyplomowe (projekt)	Zasady pracy nad projektem; Harmonogram projektu; Wybór i formułowanie problemu badawczego i hipotez badawczych; Koncepcja rozwiązania problemu badawczego; Dobór metody i techniki realizacji projektu; Dobór i opracowanie materiałów źródłowych; Organizacja i przeprowadzenie badań; Wykorzystanie wyników badań dla celów projektu; Propozycje rozwiązań projektowych; Redagowanie projektu dyplomowego; Przygotowanie do obrony projektu
WF	Ćwiczenia praktyczne w obszarze wybranej dyscypliny sportowej mające na celu: rozwijanie sprawności fizycznej, podnoszenie stanu zdrowia studenta; przygotowanie studenta do aktywnego uczestnictwa w kulturze fizycznej; kształtowanie charakteru, pożądanych postaw w działalności indywidualnej i zespołowej; kształtowanie aktywności ruchowej niezbędnej w różnych przejawach działalności życiowej; stwarzanie warunków do samodzielnego stosowania opanowanych umiejętności z zakresu ćwiczeń w kulturze fizycznej przez całe życie
BHP	Wprowadzenie do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy; Prawne aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy; Pomieszczenia i warunki środowiskowe; Charakterystyka zagrożeń; Pracownie na uczelni; Wypadki na uczelni; Ochrona przeciwpożarowa; Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach
Wyzwania rynku pracy	Planowanie kariery zawodowej i metody aktywnego poszukiwania pracy; Sylwetka kandydata na rynku pracy; Analiza rynku pracy; Planowanie kariery; Zasady, techniki metody i narzędzia rekrutacji; Autoprezentacja kandydata; Dokumenty aplikacyjne
Przedmioty specjalnościowe (specjalności)	<p><u>Gastronomia z elementami żywienia:</u> współczesne standardy obsługi klienta na rynku gastronomicznym; zastosowanie i obsługa systemów informatycznych w obiektach gastronomicznych i planowaniu żywienia; uwarunkowania decyzji żywieniowych konsumentów; wykorzystanie instrumentów marketingu w działalności gastronomicznej; współczesne trendy na rynku usług gastronomicznych; relacje pomiędzy branżą gastronomiczną i hotelarską</p> <p><u>Hotelarstwo:</u> współczesne standardy obsługi gościa hotelowego; zastosowanie i obsługa systemów informatycznych w obiektach hotelarskich; czynniki wpływające na decyzje zakupowe klientów na rynku hotelarskim; wykorzystanie instrumentów marketingu w działalności hotelarskiej; zagadnienia optymalizacji procesu eksploatacji hotelu; formalnoprawne aspekty prowadzenia działalności hotelarskiej</p> <p><u>Obsługa ruchu lotniczego:</u> funkcjonowanie portów lotniczych w Polsce i na świecie; uwarunkowania, trendy i ekonomia rynku lotniczego; kluczowe zadania personelu lotniska; procedury obsługi pasażerskiej; funkcje elementów infrastruktury portów lotniczych; rola personelu latającego w liniach lotniczych;</p>

	<p>prawna odpowiedzialność przewoźników i prawa pasażerów; kreowanie wizerunku portów lotniczych</p> <p><u>Obsługa ruchu turystycznego i pilotaż wycieczek:</u> najważniejsze aspekty organizacji pracy biura podróży; ubezpieczenia turystyczne; zastosowanie i obsługa systemów informatycznych w turystyce; tajniki pracy w zawodzie pilota wycieczek i przewodnika turystycznego; skuteczne instrumenty marketingu w usługach turystycznych</p> <p><u>Trener personalny z dietetyką sportową:</u> anatomia ruchu i jej znaczenie w treningu fizycznym; rola fizjoterapii i odnowy biologicznej w cyklu treningowym; optymalny dobór składników pożywienia i suplementów w diecie sportowca; psychologiczne uwarunkowania wysiłku fizycznego</p> <p><u>Treści ogólne:</u> kluczowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej; techniki stosowane w procesie sprzedaży usług turystycznych; proces organizacji wydarzeń na rynku turystyki biznesowej; najważniejsze współczesne kierunki ruchu turystycznego; kuchnia lokalna jako element atrakcyjności regionu</p>
--	---

IV. PROGRAM STUDIÓW

Specjalności kształcenia dla rocznika 2021/22:

Gastronomia z elementami żywienia

Hotelarstwo

Obsługa ruchu lotniczego

Obsługa ruchu turystycznego i pilotaż wycieczek

Trener personalny z dietetyką sportową

A) PRZYPORZĄDKOWANIE KIERUNKU STUDIÓW DO DYSYCYPLIN NAUKOWYCH

L.p.	Dyscypliny naukowe	% PUNKTÓW ECTS
1	Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna - dyscyplina wiodąca	57%
2	Nauki o zarządzaniu i jakości	43%

B) PODSTAWOWE WSKAŹNIKI ECTS OKREŚLONE DLA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	STUDIA STACJONARNE 96,4
	STUDIA NIESTACJONARNE

	75,8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	128,5
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	82
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	36

C) WYMIAR, ZASADY I FORMY ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH

Wymiar praktyk, dla studentów, rozpoczynających naukę w roku akademickim 2021/22 wynosi 960 godzin (36 ECTS). Podstawą organizacji praktyk zawodowych jest modułowy program praktyk zawodowych, student realizuje moduły obowiązkowe i wybiera moduły spośród modułów do wyboru. Praktyki mogą być realizowane następujących podmiotach: biura podróży, hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, schroniska, kempingi, pola namiotowe, ośrodki sportowe, ośrodki rekreacyjne, ośrodki sportu i rekreacji, punkty informacji turystycznej, obiekty spa i wellness, porty lotnicze, lotniska, uzdrowiska, parki narodowe i krajobrazowe, urzędy administracji rządowej i samorządowej (urzędy gmin, powiatowe, marszałkowskie), branżowe i samorządowe organizacje turystyczne (pot, rot-y, lot-y, pttk), organizacje rekreacyjne (tkkf, stowarzyszenia rekreacyjne), firmy świadczące usługi transportowe, linie lotnicze, agenci handlingowi. Student może wybrać praktykodawcę samodzielnie lub z katalogu firm współpracujących z Uczelnią.

Praktyka zawodowa	<p><u>Moduły obowiązkowe:</u></p> <p>Podstawy prawne i zakres działalności instytucji; Organizacja instytucji; Dokumentacja organizacyjna instytucji; Obsługa klientów/petentów instytucji; Realizacja zadań i obowiązków wynikających z odbywanej praktyki na różnych stanowiskach w organizacji</p> <p><u>Moduły do wyboru:</u></p> <p>Działalność marketingowa instytucji; Sprzedaż i doradztwo klienta; Nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne; Finansowe ramy działalności instytucji; Programowanie i organizacja imprezy turystycznej krajowej lub zagranicznej; Programowanie i organizacja imprezy rekreacyjnej lub sportowej; Obsługa przewodnicka lub pilocka grupy turystycznej; Obsługa podróznicza pasażerów; Obsługa recepcji; Służba pięt – housekeeping; Moduł realizowany w biurach podróży; Moduł realizowany w portach lotniczych, lotniskach; Moduł realizowany w obiektach noclegowych; Moduł realizowany w obiektach gastronomicznych; Moduł realizowany w punktach informacji turystycznej; Moduł realizowany w ośrodkach/centrach sportu i rekreacji; Moduł realizowany w obiektach uzdrowiskowych, SPA i Wellness; Moduł realizowany w parkach narodowych i krajobrazowych; Moduł realizowany w jednostkach samorządu terytorialnego lub</p>
-------------------	---

	instytucjach administracji państwowej; Moduł realizowany w organizacjach turystycznych lub rekreacyjnych
--	--

D) SPOSOBY WERYFIKACJI OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGANÝCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA

- weryfikacja efektów uczenia się z obszaru wiedzy
  - quiz interaktywny na platformie Moodle (pytania testowe i opisowe)
  - kolokwium pisemne (pytania testowe i opisowe)
  - egzamin pisemny (pytania testowe, opisowe)
  - kolokwium ustne
  - sprawdziany śródsesestralne
  - indywidualne lub zespołowe opracowanie tematu
  - indywidualna praca pisemna w postaci eseju lub referatu
  - analiza studium przypadku
  - raport
  - projekt dyplomowy (część teoretyczna z bibliografią)
- weryfikacja efektów uczenia się z obszaru umiejętności
  - projekt
  - aktywność na zajęciach rozumiana jako zaangażowanie w pracę grupową
  - zadania o charakterze praktycznym wykonywane indywidualnie lub w zespołach
  - symulacje podczas zajęć
  - kolokwium pisemne (pytania problemowe)
  - egzamin pisemny (pytania problemowe)
  - projekt dyplomowy (część praktyczna - badania ankietowe, analiza danych, wnioski, rekomendacje)
- weryfikacja efektów uczenia się z obszaru kompetencji społecznych
  - dyskusja moderowana lub debata przeprowadzona podczas zajęć
  - udział w zajęciach rozumiany jako aktywna konwersacja z prowadzącym
  - prezentacja zagadnienia lub projektu na forum, obrona projektu
  - udzielanie koleżeńskiej informacji zwrotnej
  - projekt dyplomowy (samoocena związana z wkładem pracy własnej w projekt zespołowy)

E) WYKAZ ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM PUNKTÓW ECTS

Przedmiot	ECTS
Język angielski	14
Język obcy II (niemiecki lub hiszpański)	7
Przedmioty specjalnościowe	30
Praktyka zawodowa	36
Metodyka pracy projektowej	7
Seminarium dyplomowe (projekt)	9
WF	0
BHP	1
Wyzwania rynku pracy	2
Geografia i kartografia turystyczna	4
Historia sztuki i architektury	3
Fizjologia człowieka	3

Podstawy ekonomii	3
Podstawy turystyki	3
Socjologia w turystyce i rekreacji	3
Teoria i metodyka rekreacji	4
Regiony turystyczne świata	4
Psychologia w turystyce	3
Podstawy zarządzania	3
Technologia informacyjna	3
Ekologia z ochroną środowiska	4
Pedagogika czasu wolnego	3
Podstawy dietetyki	3
Ekonomika turystyki i rekreacji	3
Krajoznawstwo	4
Tourist services (ang)	4
Turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnością	3
Podstawy hotelarstwa	2
Przedsiębiorczość	2
Komunikacja społeczna w turystyce	3
Prawo w turystyce i rekreacji	2
Ćwiczenia terenowe	6